

אור המאיר

עשרים וחמשה ספורים
ממסכת חזיו המפלאה ורבת הפעלים
של הגאון הצדיק, חסידא ופרישא
משירי כנסת הגדולה

רבי אהרן וידער זצוק"ל
גאב"ד לינז

בלווי איורים אותנטיים ומרגשים

מאת הרב אברהם אוהיון

ציורים: אסתר בייץ

עריכת לשון: הרב שאול עובדיה פתיה

זכות הלמוד בספר זה תעמוד
לרפואתו השלמה של הגאון הצדיק
רבי **יצחק אייזיק וידער שליט"א** אב"ד לינז
בנו של רבנו 'אור המאיר' זצוק"ל

יזכהו ה' להמשיך במעשיו הגדולים,
להאציל מתורתו וממדותיו הנאצלות
להגדיל תורה ולהאדירה, ברב עז ותפארה,
מתוך נחת והרחבה
בבריאות איתנה ונהורא מעליא,
וישוב לאיתנו כבראשונה,
ויזכה לראות ברכה בעמלו,
בשמחת בניו ובנותיו וכל יוצאי חלציו,
עוד ינובון בשיבה, דשנים ורעננים יהיו.

סטודיו "יקרות"

מציע שירותי הוצאה לאור
מקצועיים ברמת גימור גבוהה:

כתיבה, הקלדה, עריכה, עריכת לשון, הגהות, ניקוד,
עימוד, עיצוב עטיפה, עיצובים גרפיים והדפסה.

לקבלת הצעה 050-4164500

עריכת לשון:
הרב שאול עובדיה פתיה

הגהות לשון וניקוד:
יהודית הירשמן

הגהות לשון ותוכן:
הרב מאיר ארלנגר

ציורים:
אסתר בייץ

צביעה וסיוע בציורים:
רון סגלוביץ

עימוד ועיצוב:
מירי פלקסר

ניהול גרפי:
אברהם אוהיון

©
כל הזכויות שמורות

להוצאה לאור

ספרי הודיה בן דוד

נדפס בישראל אלול תשע"ז
אין להעתיק או להפיץ ספר זה
או קטעים ממנו בשום צורה
ובשום אמצעי אלקטרוני או מכני
לרבות צילום והקלטה
ללא אישור בכתב מהמוציא לאור

Printed in Israel

כל מי שמעוניין לזכות את הרבים בסיפורו האישי
בכל תחום שהוא, אשמח להיות שותף...

להזמנת כל ספרי
הרב אברהם אוהיון
ולמשלוחים
בכל רחבי הארץ:

050-4164-500

4164500@gmail.com

תָּכֵן עֲנִינִים

10	אהבת התורה .....
12	מה נשתנה הלילה הזה .....
14	"הוא עוד עתיד להיות רב גדול!" .....
16	דקדוקי ההלכה במלחמה .....
18	תפלין במסירות נפש .....
20	קשית הרמב"ם במחנה השמדה .....
22	מי סלק כזכר לארבע כוסות .....
24	נס ההצלה לאחר המלחמה .....
26	מדוע עזב רבנו את הרבנות? .....
28	הסדר הנפלא .....
30	מצות הכנסת אורחים .....
32	במעוט שנה .....
34	ה"קדוש" של הרבי מצאנו קלויזנבורג .....
36	עם הרבי מרימניץ .....
38	מדוע עמד האדמו"ר .....
40	"והוא עומד עליהם" .....
42	על התורה ועל העבודה .....
44	קריאת המגלה .....
46	"מרא דאתרא של הקעמפ" .....
48	מי הכשיר את התנור .....
50	בשדה הכתיבה .....
52	מדוע ברחו הגנבים .....
54	מדוע בכה רבנו .....
56	קבלת הדין באהבה .....
58	אש תמיד תוקד ... ..
60	נפרדים מהאור המאיר .....

הקדמה

ביום ט' בשבט שנת תר"פ זרח האור בביתו של רבי אלטיר ברוך וידער, מחשובי חסידי ספינקא בעיר מונקאטש שבהונגריה, חתן הרב החסיד, רבי בן ציון ויס, אחיו של כ"ק האדמו"ר בעל "אמרי יוסף" מספינקא זיע"א, עם הולד לו בנו, אהרן.

רבי אלטיר ברוך היה משפיע רוחני בולט בעירו, ר"מ בשיבה ובבית הפנסת, ומגיד שעור נודע בספר "חובות הלבבות". כח השפעתו בענין זה היה גדול כל כך, עד שה"מנחת אלעזר" ממונקאטש התבטא עליו, כי הוא דגמה אישית של ה"חובות הלבבות"...

כבר מנעוריו נתגלו בו, באהרן הקטן, כשרונותיו המיוחדים כמו גם חשקו העז לעלות ולהתעלות בתורה ובעבודת ה' יתברך. בנעוריו גלה למקום תורה בעיר סעליש, ושם נמנה על תלמידיו המבוקשים של כ"ק האדמו"ר בעל ה"חקל יצחק" מספינקא. הוא דבק בו וגמע את תורתו בשקיקה. עד מהרה נודע בחבור הצעיר בכח למודו העצום, ועוד לפני מלחמת העולם השנייה זכה ונסמך להוראה על ידי בית הדין במונקאטש.

ברם, ימי שלותו של רבנו לא ארכו. השואה הנוראה התרגשה ובאה על ראשם של יהודי אירופה, ויהדות הונגריה שתתה את כוס התרעלה עד תמה. בעצומים של ימי המלחמה נסתלק אביו הגדול לבית עולמו, כאשר ברעיו האחרונים הוא מבקש מהסובבים את מטתו שיאמרו עמו "נשמח כל חי". רבנו עבר את המלחמה הנוראה כשהוא נלחם על חייו, אולם עצומה יותר הייתה מלחמתו הרוחנית, שלא לוותר על אף תג וקוץ מודקדוקי ההלכה. כאשר גזרו הגרמנים הארורים על השחתת הגקון בתער, קם רבנו והצית אש בזקונו, כדי שלא ישלט בו התער. ובתקופת היותו במחנה ההשמדה, היה קם כל יום בשעה שלש לפנות בקר, על מנת להתפלל את כל התפלה בתפלין שהגנבו אל המחנה, תוך שהוא מכניס בכך את עצמו בסכנת חיים עצומה, בכל בקר ובקר.

בחסידי שמים שרד רבנו את המלחמה, וכדרכו לא שת לבו לחרובו האישי, אלא פנה מיד לעסק בתקומת ישראל. הוא שמש ברבנות בערים קליינוארדיין ומונקאטש, ולאחר מכן בעיר לינו שבאוסטריה, שם התרכזו פליטי המחנות. רבנו מסר עצמו להכנס בעבי הקורה בכל

שאלה ושאלה, ועד מהרה היה לתל תלפיות שהכל פונים אליו. באותה תקופה הקים גם את ביתו הגדול, עם זוגתו הרבנית חנה ע"ה, בת דודו הרה"ח רבי פנחס וידער ז"ל. בתקופה ההיא התודע רבנו לכ"ק האדמו"ר מצאנז קלויזנבורג זי"ע ולמסירות נפשו להעמדת חומות הדת על תלן. רבנו נעשה מקשר עם הרבי בכל נימי נפשו והתבטל לפניו כחסיד נאמן וכתלמיד מבהק. לימים אף זכה והשתדף עם כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע, כאשר השיא את בתו עם בנו של הרבי, כ"ק אדמו"ר מצאנז קלויזנבורג שליט"א - ארה"ב.

בשנת תשי"ג הגר רבנו מלינו שבאוסטריה לאמריקה וכאשר הקים הרבי בית דין, נמנה רבנו על אחד משלשת הדיינים, ובתפקיד זה כהן עד יומו האחרון. בפרט דוע היה במסירותו להתיר את העגונות האמללות לאחר המלחמה הנוראה. פסקיו והכרעותיו הבהירות בענינים אלו נתקבלו באהדה ובהערצה בקרב גדולי מורי ההוראה בארצות הברית.

רבנו קבע את משכנו בשכונת ויליאמסבורג, ובכמה בתי מדרשות, מסר רבנו שעורי תורה לרבים, לאחר מכן עבר רבנו לסטייועסטין. בשנת תשי"ז הקים רבנו את בית מדרשו בקראון היטס ובמשך ארבע עשרה שנה זכו רבים להתחמם לאורו ולחיות ולשאב מלא חפנים יראת שמים וחסידות, לחיות בעבודת תפלתו ולשמע דבר ה' זו הלכה בשעוריו ובהוראותיו בכל מקצועות התורה. חסידים ואנשי מעשה קבעו את מקום תפלתם בבית מדרשו. ומשנת תשל"א קבע את בית מדרשו בשכונת בארא פארק, ושם המשיך במסירת השעורים, בהרצות תורה והוראה, ובתפלותיו החוצבות להבות אש. שמו הלך לפניו כרב בעל שעור קומה, גדול בתורה ובריאה, עונתו ושפל ברה, ורבים נמשכו אליו כאבן שואבת, התחממו לאורו ונהנו ממנו עצה ותושיה, כאשר רבנו, בטובו וברחמי לבו עודד ותמוך בשבורי לב ובנצרכים.

רבנו הותיר אחריו ברכה עצומה בשדה הספר, חבורים עמקים בהלכה ובדרש, ותשובות רבות שהשיב לשואליו, מפל קצוות תבל. בענותנותו כי רבה לא הסכים לבקשת בניו להדפיס את חבוריו בחייו, ולא נאות לפרסם אלא את שלשת כרכי ספרו "צבא אהרן", ובהם דרשותיו לשבת הגדול, לירח האיתנים, ודרשות בר מצוה אשר הכין לנכדיו. בין החבורים שהותיר אחריו, יש תשובות רבות בהלכה, חדושי סגיות בהלכה ובאגדה, ואלפי הגהות בכ"ק על מאות ספרים אשר נמצאים בשלבי עריכה והוצאה לאור.

כמו כן, יסד רבנו בירושלים ת"ו את בתי המדרש: "שארית אברהם" ו"בנין אריאל", העומדים כיום תחת נשיאותו של בנו הרב שליט"א.

כשנתיים לפני פטירתו נתקף רבנו בחלשה גדולה, אולם הוא התגבר בכל עז ותעצומות והמשיך במלאכת עבודת הקדש, בתורה, בתפלה, ובפסיקת ההלכה. בראש השנה עבר לפני התבה לתפלת מוסף ותקע בשופר, כשהוא מרעיד את אמות הספין ואת לבבותיהם של כל הנוכחים בבית המדרש.

רבנו הלך ונחלש, אולם נפשו הגדולה המשיכה לבער כלפיד. בחג פורים האחרון לחייו עוד קרא את המגלה ביגיעה עצומה, בשארית כחותיו ממש, ובנימים שלאחר מכן, על אף גילו המפלג, התאמץ ככל יכולתו לעסוק בתורה ובתפלה.

כשילשה שבועות לאחר מכן כבה המאור הגדול. ביום ה' בניסן, שבת קדש פרשת ויקרא לשנת תש"ע, נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקדש. הגאון הצדיק, עמוד האש אשר לפני המחנה, רבי אהרן וידער, נסתלק לבית עולמו בשיבה טובה, והוא בן תשעים שנה.

במוצאי שבת הנחה מטתו בהיכל בית מדרשו בבארא פארק, והמונים נהרו אל המקום, לבכות את האבדה הגדולה. בבכי תמרורים ספד לו חתנו, כ"ק אדמו"ר מצאנז קלויזנבורג שליט"א. ולאחר מכן יצא מסע ההלויה לעבר שדה התעופה. ארונו של רבנו הוטס לארץ הקדש, וההלוייה התקיימה בבית העלמין סגלה בפתח תקוה, ספדו לו תמרורים כ"ק אדמו"ר מצאנז שליט"א, מחתנו הגאון רבי נפתלי הירצקא פרנקל זצ"ל חבר הבד"ץ העדה החרדית, ובניו הרבנים הגאונים שליט"א. בתם ההספדים נטמן גופו הקדוש והטהור ליד מקום מנוחת שאר בש"ר, כ"ק האדמו"ר ה"אמרי יוסף" מספינקא זי"ע.

רבנו זכה להקים בית מפאר בכרם ישראל, ולראות בניו וחתניו רבנו. חתנו כ"ק אדמו"ר מצאנז קלויזנבורג שליט"א, בניו הרבנים הגאונים: רבי אלטיר ברוך זצ"ל, רבי פנחס שליט"א, רבי יצחק אייזיק שליט"א, רבי דב שליט"א, רבי מאיר שליט"א ורבי משה מרדכי שליט"א, וחתניו: רבי אברהם יצחק אייזנברגר שליט"א ורבי בן ציון הרשקוביץ שליט"א, בנו של הגה"צ רבי אפרים פישל זצוק"ל. כמו כן הותיר אחריו רבנו נכדים, נינים ובני נינים.

הי רצון שיהיו מעשיו נר לרגלנו ואור לעינינו, ונזכה ונחזה בזיו פניו עם ביאת משיח צדקנו, במהרה בימינו, אמן.

וכאן המקום להודות לבורא עולם על שסיע בידי עד הלום, ובפרט בכל הקשור במישרין ובעקיפין לחינוך ילדי ישראל

ברוח ישראל סבא. במה אקדם ה', אפך לאלקי מרום, על כל הטובה אשר גמלני עד כה?

ראשית, אשגר מלות ברכה ואין סוף הכרת הטוב למי שמתלזה אלי בעבודתי, במסירות אין קץ ובנאמנות שלמה זה שנים רבות, הלא הוא עורך הלשון המקצועי והמיוחד, ידידי ורב חביבי, הרה"ג רבי **שאו** **עובדיה פתייה** שליט"א. על שסיעני ומסיעני תדיר, הן בעריכת הלשון והן בהאדרת התכן בדרכו היחודית, המקצועית והמדעית. תודה מיוחדת מקרב לב נתונה לצירת בידי אמן הגב' **אסתר בייץ**, על ציורי הספר המלאים בחן מיוחד, בהשקעה גדולה ובאיכות שאינה מתפשטת. חפנים של תודה והכרת הטוב לידידי ורב חביבי הרב **רון סגלוביץ**, האמן והצייר החשוב, אשר הוא לי לאחיעזר ולאחיסמוך בכל עניני הפקת הספרים. והפעם צבע את כל הציורים וסיע רבות בתקונים והגהות, באיכות מקסימלית ובחן מיוחד.

אודה בזאת לצירת ברוכת הפשורים, האמנית הגב' **נעמי אודאי** על ציור העטיפה המרהיב. חפנים של תודה והערצה לנדקנית והמגיחה המקצועית, הגב' **יהודית הירשמן**. תודה גדולה למגיחה ולעורך היחודי, רבי **מאיר ארלנגר** על מלאכת המחשבת המדעית בהגהות לשון ובשפורי התכן ועל סיעו בכל עת. בן אודה למעצבת והגרפיקאית ביד אמן, הגב' **מירי פלקסר**, על עזוב ועמוד הספר ועל עזוב העטיפה מלאכת מחשבת.

כמו כן נשא את תודתנו לידידנו היקר והחשוב, בנו של הגה"צ רבי **יצחק אייזיק וידער** שליט"א אב"ד לינו ונכדו של רבנו 'אור המאיר' זצוק"ל, הרה"ג רבי **פינחס וידער** שליט"א אשר מפיו שמענו עבדות מפלאות והנהגות נאצלות מחייו של רבנו ואשר ככלי ראשון יצק תכן אותנטי ומרגש מתוך חיי המשפחה וממסכת חייו של רבנו וכמו כן, סיע לנו רבות בעצותיו המחכימות ובתמונות אותנטיות של המשפחה ועל כך יבוא על הברכה.

אחרית דבר, אודה לרעייתי הכבודה והחשובה, אשת חיל עטרת בעלה, מרת **נעמה** תחי', אשר היא כדבר המעמיד לכל מלאכת הקדש, משלה אני פועל, ממנה אני שואב את כוחותי, ולה אני חב את הכרת תודתי, כי לולא סיעה התמידי בכל המפעל הגדול הזה, לא יכלתי לברך על המגמר של שום יצירה, ולפיכך - שלי ושלכם, שלה הוא. יזכנו ה' לחיים ארכים ומתקנים ולראות נחת מפל עמלנו, אמן.

לרחם אב ותלמי
אברהם אוחיון

אהבת התורה

הבת התורה נכרה ברבנו כבר מימי ינקותו. עוד טרם הגיעו לגיל שלש, מיד פאשר למד לדבר, בקש הפעוט להכנס לחידר וללמד תורה.

ההורים הנרגשים התפעלו לשמע בקשתו של בנם הפעוט, אולם הם נאלצו להשיב את פניו ריקם. אחת מתקנות העיר היתה, שלא להכניס ילדים לחידר לפני הגיעם לגיל שלש. ומפיון שפך, נבצר מההורים למלא אחר משאלתו של בנם.

"עוד מעט", לטף האב את ראשו של בנו, "עוד מעט תגיע לגיל שלש ותכנס לחידר, ללמד תורה". פתגובה פרץ הפעוט בבכי קורע לב. "אבל אני רוצה ללמד תורה! אני רוצה ללכת לחידר!" אולם כאמור, הוריו לא יכלו לסיע לו בכך...

ברם, הילד הקטן לא אמר נואש. בבקרו של יום נעמד בצד הרחוב הסמוך לביתם ומרר בבכי... והנה עבר שם ראש הקהל, מטהו בידו ומגבעתו לראשו. קול הבכי שהגיע לאזניו הרעיד את גוו. "מה לך, ילדי?" פנה ראש הקהל לילד הבוכה, "מדוע תבכה?"

"רוצה אני ללמד בחידר!" נשמעה התשובה, בגרון חנוק. ראש הקהל הקשוח הזיל דמעת התרגשות. אין זה מחזה רגיל, לראות ילד בן שנתים הממרר בבכי על כך שאינו יכול ללמד בחידר.

הבכי פעל את פעלתו, וראש הקהל בקש מן הילד לבוא עמו ושם פעמיו אל עבר החידר. הוא נכנס פנימה ופנה אל המלמד: "בסמכותי פראש הקהל, הריני מורה לך לקבל את הפעוט הזה לחידר לאלתר. יודע אני כי טרם הגיע לגיל שלש, ובכל זאת, אהבת התורה יוקדת בו כאלו הגיע כבר לגיל מצוות..."

וכך היה. אהרן הקטן נכנס ללמד בחידר, ולא היה מאשר ממנו. ואותה אהבת תורה שנכרה בו מקטנותו לא פסקה ממנו כל ימיו. מפליא היה לראות כיצד היה הוגה בתורה בחיות ובשמחת התורה כשהוא מתענג בלמוד. נראה היה בחוש, שהתורה חשובה אצלו יותר מפנינים יקרות, וכך היה יושב במשך שעות ארוכות מבלי להפסיק ולו לרגע אחד.

על התמדתו המפלאה ספר האדמו"ר מספינקא, מתלמידי רבנו שזכה ללמוד עמו בחברותא, כי רבנו היה לומד בחברותא במשך שש שעות רצופות, מבלי להפסיק כלל, ורק פאשר באו לשאלו בהלכה, היה מרים ראשו ומשיב, ושב מיד לתלמודו...

מה נשתנה הלילה הזה

מעשה הבא ארע בליל הסדר, כאשר רבנו היה ילד קטן, כבן ארבע שנים. עם התקדש החג צעדו יהודי העירה לבית הכנסת, וביניהם גם רבי אלטיר ברוך זצ"ל, אביו של רבנו, כשאהרן הקטן, בנו בן הארבע, מתלווה אליו.

התפלה התנהלה בחגיגות, ובמהלכה יצא אהרל'ה הקטן החוצה, כדרךם של ילדים. באותה תקופה הרחיבו פרנסי העירה את בית הכנסת, ולשם כך נכרה בור של אבקת סיד בכפנת חצר בית הכנסת.

ואז ארע הדבר. עקב החשכה ששררה בחוץ, לא שם הילד הקטן לבו לבור הסיד הפעור, והוא מעד והחליק פנימה.

הבור היה מלא בסיד טובעני, ואהרל'ה הקטן הלך ושקע בסיד, מבלי יכלת להחליץ ולצאת החוצה. הילד קרא לעזרה, אולם איש לא שמע את קולו. המתפללים היו עסוקים בתפלה, והילדים ששחקו בחוץ היו רחוקים ממנו.

בתוך רגעים ספורים שקע אהרל'ה הקטן בסיד הטובעני, עד שרק אפו בצבץ החוצה. באותו רגע בדיוק הסתיימה התפלה והמתפללים החלו לצאת החוצה, כשהם מברכים זה את זה בברכת 'א'גוט יום טוב'.

ואז, ברגע האחרון ממש, הבחין אחד המתפללים בכפתו של ילד המבצבצת מבור הסיד... "היי!" קרא בבהלה, "יהודים! בואו מהר! עזרו לי!", ובמסירות נפש זנק אל הבור ומשך החוצה את אהרל'ה הקטן, שהיה כבר כמעט ללא רוח חיים...

המלה קמה במקום, והנוכחים מהרו להשיב את רוחו של הילד הקטן, שנצל בנס, ברגע האחרון ממש. רבי אלטיר ברוך נשא עיניו לשמים, ודמעות הודיה נגרו מהן. הוא לא ידע באילו מלים יודה לרבנו של עולם, שנתן לו את ילדו במתנה...

ומאז, בכל שבת, היו רבי אלטיר ברוך ובני משפחתו עושים את דרכם לביתו של אותו יהודי שהיה השליח הנאמן להציל את אהרל'ה הקטן ממות, לברכם בברכת 'שבת שלום', כהפרת הטוב על הצלתו של הילד ממות לחיים, בידי אבי המשפחה.

ובכל שנה, בהגיע ליל הסדר, היה רבנו מספר את ספור נס ההצלה שקרה עמו בלילה הזה, כדי להזכיר את הנס, וכדי להודות לה' על טובותיו ועל רב חסדיו ונפלאותיו.